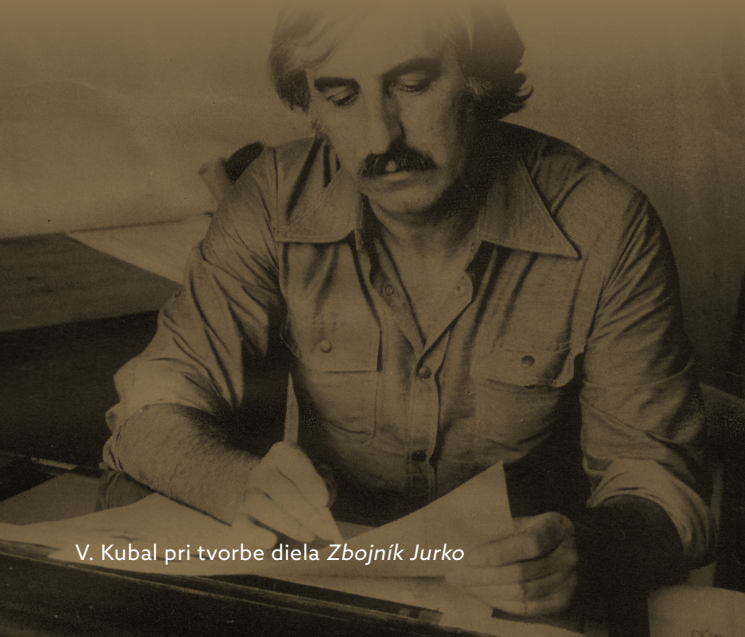

Ⓔ Averz

Na líci zberateľskej euromince je postava zbojníka Juraja Jánošíka z animovaného filmu Viktora Kubala *Zbojník Jurko* doplnená o filmový pás zobrazujúci kráčajúcu postavu iného zbojníka z tohto filmu. Názov štátu SLOVENSKO je nad filmovým pásom a pod ním je letopočet 2023. V pravej časti mincového poľa je štátny znak SR. Značka Mincovne Kremnica, štátny podnik, je v strednom okienku filmového pásu a v okienku napravo sú štylizované iniciálky autora zberateľskej euromince Karola Lička KL. Nominálna hodnota zberateľskej euromince 10 EURO je v dvoch riadkoch v hornej časti mincového poľa.

Ⓔ Reverz

Na rube zberateľskej euromince je portrét Viktora Kubala, ktorý na ľavej strane dopĺňajú postavičky z animovaného seriálu Viktora Kubala *Puf a Muf* a napravo v dvoch riadkoch letopočty jeho narodenia a úmrtia 1923 a 1997. Pod portrétom je v dvoch riadkoch faksimile podpisu Viktora Kubala.

V. Kubal pri tvorbe diela *Zbojník Jurko*

Ⓔ Údaje o minci

Nominálna hodnota:	10 eur
Materiál:	Ag 900/1000, Cu 100/1000
Hmotnosť:	18 g
Priemer:	34 mm
Hrana:	• HUMOR BY NEMAL BYŤ NIKDY AGRESÍVNY
Náklad:	limitovaný, maximálne 15 000 ks v bežnom a proof vyhotovení
Autor návrhu:	Karol Ličko
Rytec:	Dalibor Schmidt
Výrobca:	Mincovňa Kremnica, š. p.

Vydala: © Národná banka Slovenska, marec 2023

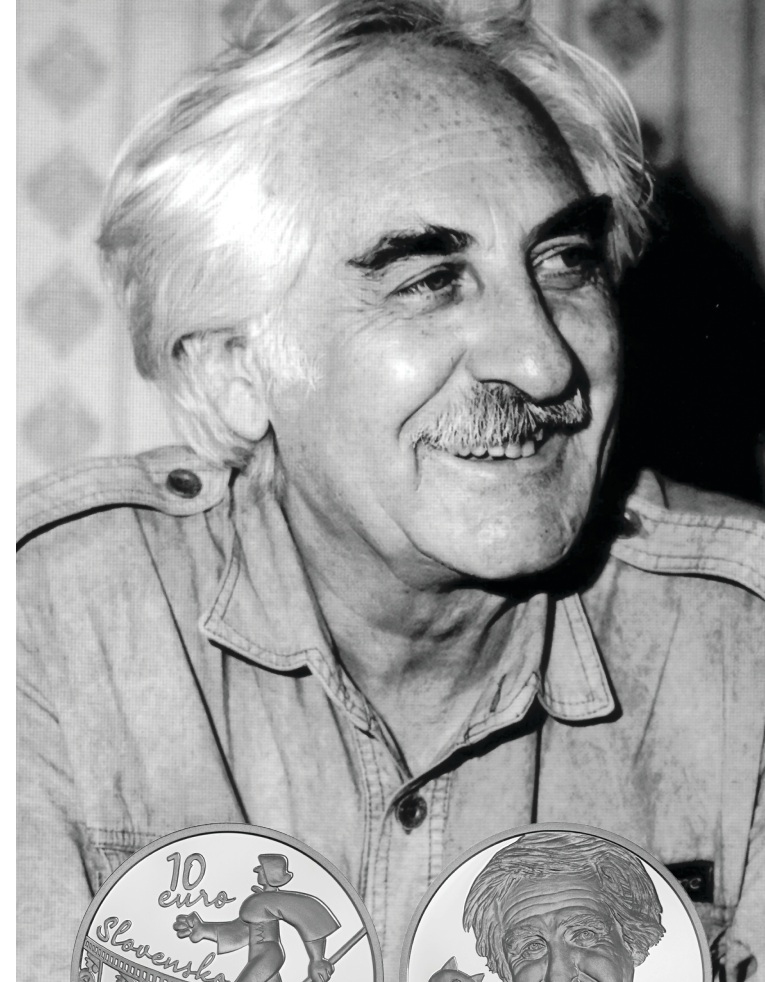
Text: prof. Rudolf Úrc, ArtD.

Foto: Súkromný archív Viktora Kubala ml.

www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/eurove-mince/zberatske

www.nbs.sk

Viktor Kubal

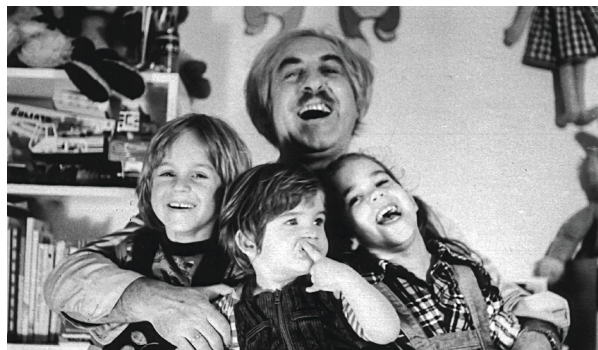
100. výročie narodenia

STRIEBORNÁ ZBERATEĽSKÁ EUROMINCA

Viktor Kubal (20. 3. 1923 – 24. 4. 1997) – humorista, výtvarník, režisér, animátor, spisovateľ a herec. Bol zakladateľskou osobnosťou slovenského animovaného filmu. Nikto nespočíta koľko kresieb a kresbičiek za svojho života namaloval. Sú roztrúsené v stovkách novin, na stránkach časopisov, príležitostných publikácií a viacerých kníh. Sám hovorieval o presile nápadov, ktoré ho „prenasledujú vo dne, ba niekedy aj v noci“, o potrebe rýchlo ich zaznamenať, naskicovať, zachovať. Už ako 13-ročný kreslil na pás umy-
tého celuloиду pohyb predmetov a v zrelom veku nakrúcal dlhometrážne filmy. Svoj prvý „profesionálny“ film *Studňa lásky* nakrútil v roku 1944 podľa známej legendy o mláden-
covi, ktorý získa ruku milovanej dievčiny len vtedy, keď vyrúbe na trencianskom brale stud-
ňu s vodou.

V. Kubal so svojou manželkou

V. Kubal so svojimi vnúčatami

Ďalšia Kubalova tvorba súvisí s časopiseckými seriálovými postavičkami, najmä s malou *Ditou*, všetečnou, zvedavou dievčinou, ktorá vtipne a odvážne glosuje počínanie dospelých (jej predobrazom sa stala vlastná dcérka Dita). Kubal kreslil rozprávky pre deti, sólové i seriálové príbehy s malými hrdinami (*O Petrovi*, kocúry *Puf a Muf*, *Panáček z križovatky*) a neustále sa pritom vracal k spomienkam na detstvo, prázdniny v Terchovej, tamojšie folklórne zvyky, detské radovánky a zbojnícke hry. Rozprávky *O Jankovi Hraškovi* a najmä legendárne jánošíkovské dobrodružstvá, plné hrdinstva, odvahy i tajomstva, sa čoskoro stali jeho veľkou životnou témou (*Zbojník Jurko*). Aj nasledujúci dlhometrážny film *Krvavá pani* z podhubia dávnych legiend či historických reminiscencií prekypuje originálnymi prvkami čierneho humoru, inotajov a metafory.

V celom rade filmov sa Kubal dotýkal javov a udalostí z aktuálneho sveta. Využívajúc prvky čierneho humoru a inotajov si bral na mušku byrokratov, kariéristov, šarlatánov i militaristov. Vysmieval sa ľudskej hlúposti a korupcii. Odmietal protekcionárstvo,

znehodnocovanie životného prostredia, nezdravé podnikateľské prostredie, neslobodnú, totalitnú spoločnosť a metaforizoval tragédiu jednotlivca na veľkej šachovnici mocných tohto sveta. Hoci jeho tvorba má viaceré znaky improvizácie, predchádzala jej dôkladná režisérská príprava. Mnohé charaktery modeloval až pred divákmi. Svoje herecké dispozície prevteloval do figúry a jej pohybových etúd. Doslova vdychoval dušu do načrtnutej postavy. Nechcel poučovať, poznane pravdy tlmočil bez didaktickosti. Nechcel sa ani vysmievať, jeho humor bol citlivý a do-
bromyselný, no často prechádzal do kritickej roviny plnej taktu a zhovievavosti. Tento humanistický postoj, životnú múdrosť a rozhladenosť majstra Kubala stojí za to pripomenúť a zachovať pre súčasné i budúce generácie.

Mladý Kubal a jeho filmové deti